

אוסף סיפורים תקצד

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד .

החיבור הראשון הופיע במסגרת

'מפעל ליקוטי שמואל'

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

בשעה טובה ומוצלחת, בסייעתא דשמיא, רואה אור ספר חדש ומפעים

ליקוטי שמואל – חומש בראשית

לאחר שנים של עיון, איסוף, ליקוט ועריכה, יוצא לאור ספר ייחודי המאגד –סוף מעשה במחשבה תחילה את מיטב הקטעים, המאמרים, הסיפורים והמשלים שהופיעו בעלוני פרשת השבוע בשנים האחרונות. דברי חן ושכל טוב, שנבחרו בקפידה וערוכים בטוב טעם, כדי להחיות את הלב ולהאיר את השולחן

- מתוכן הפרקים: רעיונות מאירי עיניים לפרשיות השבוע • משלים מעוררי מחשבה • סיפורים נוגעים ללב • פנינים להעשרה ולהעברה בשולחן שבת

מתאים ללימוד אישי, למסירת דבר תורה ולשיחה משפחתית

ערוך ומוגש בעמל רב על ידי הרה"ג שמואל אייזיקוביץ שליט"א

כעת למכירה במחיר שווה לכל נפש –כרך ראשון על חומש בראשית

להזמנה:

<https://dash.bookpod.co.il/product/2231>

בן גוריון וה"חזון איש" (בצלאל כהן)

אבדת אביו ואבדת רבו

היום ט"ו חשוון הוא יום פטירתו של הרב אברהם ישעיהו קרליץ זצ"ל המוכר בכינויו "החזון איש". את שמו ושמעו של החזון איש שמעתי כבר בגיל צעיר, ובמידה רבה גדלתי על מורשתו. ב"תלמוד תורה" למדנו את ספרו "אמונה וביטחון", קראתי ספרים על תולדותיו ואת אגרותיו, ומאוחר יותר למדנו בישיבה מחידושיו. בתקופת לימודי בישיבת פוניבז' נחשפתי יותר לדרכו הלימודית וההלכתית ולתלמידיו וממשיכי דרכו. בגיל מבוגר יותר קראתי את "צמח אטלס" ו"מלחמת היצר" ספריו הנפלאים של חיים גראדה שמתארים באופן ייחודי את אישיותו של החזון איש (בכינוי "מחזה אברהם"), וגם חלק מספרו המחקרי עב הכרס של פרופ' בני בראון. החזון איש נחשב במידה רבה של צדק כאבי "חברת הלומדים" החרדית, ובוודאי הוא מהאבות האידיאולוגיים של החרדיות בת ימינו בכלל, ובפרט החרדיות הליטאית. למרות שכבר חלפו למעלה מ-70 שנים מפטירתו, דמותו ודרכו ניכרים עד היום בערכי הקהילה החרדית ובאורחות חייה.

על דוד בן גוריון לא למדנו ולא ידענו כמעט כלום, ידעתי שהוא היה ראש הממשלה הראשון שהכריז על הקמת המדינה, אבל בילדותי לא ידעתי עליו יותר מזה לטוב ולמוטב. במהלך השנים ראיתי אזכורים שונים של שמו, בדרך כלל בנימה די שלילית. ככל שהתבגרתי, ובפרט כשהתחלתי לעסוק בסוגיות ציבוריות שונות. כשהתחלתי ללמוד ולעסוק בנושאים חברתיים ובמדיניות ציבורית, בתעסוקה, בצבא, בהשכלה בחינוך, בסוציולוגיה, באנתרופולוגיה ובמדע המדינה, וככל שהעמקתי בתולדות מדינת ישראל, כך גדלה היכרותי עם בן גוריון, והתחלתי להעריך מאוד את האיש ואת פועלו, לצד ביקורות כאלו ואחרות.

בתפיסתי כיום, מדינת ישראל והחברה הישראלית חבים רבות לדוד בן גוריון, הוא הבין היטב את המשמעות ואת הצורך במדינה יהודית ודמוקרטית, ועשה כמיטב יכולתו להקמתה והתפתחותה. להבנתי, גם מפעל חייו של החזון איש, לא יכול היה להתקיים ללא מפעל חייו של בן גוריון. הקהילה החרדית בישראל על מעלותיה (ומגרעותיה), לא היתה יכולה להתפתח

ולהתקיים ללא מדינת ישראל פורחת ומשגשגת דמוקרטית וליברלית, והיא גם לא תשרוד אם מדינת ישראל לא תישאר כזו.

חילוקי הדעות בין החזון איש לבן גוריון היו גדולים, והדיאלוג ביניהם בפגישתם המפורסמת בביתו של החזון איש, מוכרת היטב עד היום. יחד עם זאת, אני רואה את עצמי רוכש הערכה רבה לשניהם. את תחושותיי בעניין, אני מוצא במשנה במסכת בבא מציעא (לג, א) "אָבְדַת אָבְיו וְאָבְדַת רַבּוֹ – שֶׁל רַבּוֹ קוֹדֶמֶת, שְׁאָבְיו הָבִיאוּ לְעוֹלָם הַזֶּה, וְרַבּוֹ שֶׁלְמָדוֹ חֲכָמָה מְבִיאוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא". מצד אחד, הרב זוכה לקדימה לאב, בשל היתרון של העולם הבא על העולם הזה, אבל מצד שני, בלי האב שהביאו לעולם לא היה האדם זוכה לא לעולם הזה ולא לעולם הבא.

היהודי שרצה לברוח (הרה"ח ר' שבתי סלביצקי)

שני בחורים שיצאו לשליחות מטעם ארגון "אל"ף" – המסייע ליהודים הכלואים בבתי הסוהר באמריקה ומקרבם לאור היהדות – נסעו בכביש חשוך שנמתח לאורך מאות קילומטרים.

באמצע הלילה, הרחק מכל יישוב, המחוג הצביע על כך שהדלק אוזל. הם עצרו ליד תחנת דלק בודדה שניצבה בצד הכביש. צעיר גבוה יצא, מילא את המיכל בשתיקה, ונעלם אל בית קטן שעמד מאחורי התחנה. כעבור זמן מה הוא הופיע שוב בפתח ואמר: "בואו איתי". הם החליפו מבטים. המקום היה מבודד, את האיש לא הכירו. אבל משהו גרם להם להיכנס.

בפנים, על כיסא גלגלים, ישב אדם זקן. מאוחר יותר התברר שהיה בן תשעים. הוא הביט בהם והחל לדבר בידיש: "מי אתם?" "אנחנו שלוחים של הרבי מליובאוויטש". הזקן קפא לרגע. ואז פרץ בבכי כה עמוק שלא יכול היה לעצור אותו במשך עשרים דקות תמימות.

כשנרגע סוף סוף, הוא החל לספר: "אני יהודי. נולדתי בלודז', הייתי חסיד בעלז. כל משפחתי נספתה בשואה. הגעתי לניו יורק, התיישבתי בווייליאמסבורג. אבל היה לי קשה מאוד – הם דתיים, ואילו אני עזבתי הכל אחרי השואה. ובנוסף: הם עורכים שמחות, שרים, רוקדים. לא הבנתי איך אפשר לשמוח אחרי שואה כזאת.

"עברתי לפלורידה. חשבתי ששם אין יהודים דתיים. אבל פתאום החלו לבנות שם בית חב"ד אחר בית חב"ד. איך אני בורח? החלטתי – עליי להיות במקום הכי נידח שאפשר. התחתנתי עם אישה לא יהודייה, נולדו לנו שלושה ילדים. רכשתי את תחנת הדלק והבית שמאחוריה. כאן אני לא רואה יהודים. וזה בדיוק מה שרציתי." אבל לפני כמה שנים פתחתי באמצע הלילה לא יכולתי לישון. פתחתי את הטלוויזיה, עברתי בין התחנות. ופתאום עצרתי. ראית יהודי עם זקן מדבר בידיש, והמון יהודים עומדים סביבו ומקשיבים. "התברר שזה היה ביום י"ט בכסלו – בטלוויזיה שודר שידור חי מהתוועדות גדולה של הרבי. ואז שמעתי את הרבי אומר את הפסוקים: 'וְאַתֶּם תִּלְקְטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' (ישעיהו כז, יב), 'לְבַלֵּת יִידֵחַ מִמֶּנּוּ נִדְחַ' (שמואל ב יד, יד). 'והרבי

הסביר: המשיח יבוא ויקח כל אחד ואחד ביד. את כל אלה שנאבדו, ששכחו את היהדות, שברחו מהיהדות – הוא יקח בידו, אחד אחד. ואז יתגלה ויבוא לארץ הקודש.

"התרגשתי כל כך, עד כדי שבבוקר לא יכולתי להתאפק. כשישבנו לסעוד, אמרתי למשפחה שלי: 'אני צריך לספר לכם סוד שלא סיפרתי מעולם. אני יהודי'. 'אמרתי להם: 'תדעו – עוד מעט יבוא מיישהו לקחת אותי. הרבי אמר שהמשיח יבוא ויקח אחד אחד. אז אני אעזוב אתכם. אתם, שאינכם יהודים, תמשיכו לחיות פה, אבל אני הולך עם המשיח לארץ ישראל'. 'והנה, הלילה אני לא מצליח להירדם, ובני נכנס לפתע ואומר: 'אבא, באו אנשים לתחנה באמצע הלילה. הם נראים בדיוק כמו שסיפרת – זקנים, כובעים שחורים, חליפות שחורות'. והוא אומר לי: 'אבא, הם באו לקחת אותך. אתה סיפרת שיבואו לקחת – הנה, הם באו!'. 'אמרתי לו: 'לא, לא ייתכן. כאן אין יהודים. תקרא להם, אני חייב לדעת מי הם'. 'ואז אתם נכנסתם. ושאלתי אתכם: 'מי אתם?' ואמרתם: 'אנחנו חסידים של הרבי מליובאוויטש...!'"

הוא לא יכול היה להמשיך. הבכי שטף אותו מחדש. הבחורים נשארו שם שלושה ימים. הכשירו לו את המטבח, למדו איתו תורה, הסבירו לו איך מניחים תפילין, העניקו לו ציצית. הם נשארו אתו בקשר עוד שנים רבות.

טרם פטירתו, ביקש להיקבר בקבר ישראל.

הצינור (שבת המלכה).

יום אחד יצא לי לנסוע עם מונית. במהלך הנסיעה התפתחה בינינו שיחה לבבית, ובין הדברים שאלתיו: הגד לי, כמה שעות ביום הנך "מתגלגל" בכביש...? השיב לי: בין 12-16 שעות. מיד העמדתי פנים מתמיהים: 16 שעות?! ובכן, בודאי עשית מהמונית כבר שלוש דירות... פרץ הֶהָג בצחוק, התכופף על ה"הגה" ואמר: שלוש דירות... אדוני! את המשכנתא על דירת שלושה חדרים שיש לי איני מצליח לחסל בכל חודש אם לא עם הלוואות ומינוסים, ואתה מדבר על שלוש דירות...?! לא צפיתי לתשובה אחרת ממנו, ושוב העמדתי פנים מתמיהות: מה, 16 שעות אתה "מתגלגל" בכביש ואינך מצליח לכסות משכנתא בסוף החודש...?! אני אב לעשרה ילדים, לומד בישיבה, נתן הרצאות פה ושם מרוויח עשירית ממך ואולי פחות, וברוך ה' אין לי שום חוב על דירתי. חיתנתי את ילדי ועזרתי אף להם לרכוש דירות, וברוך ה' חי אני בהרחבה! תמה אותו נהג, ובפליאה אמיתית הגיב: אתה אומר אמת...? השבתי לו, למה לא תאמין לי שאני אומר אמת, הלא אני בהחלט האמנתי לך שהנך אומר אמת על אף ש"הנס" שלך לא פחות מהנס שלי.

הרצינו פניו של אותו נהג ובקשתו בפיו: ובכן, בבקשה תן לי הסבר לתופעה מוזרה זו. וכך השבתי לו: אמשול לך משל. דיירים דרים בבניין אחד, "טנק" של מים מונח על גב בתייהם המספק מים לכל אחד מהם דרך צינור התקוע בו, וממנו זורם המים לבתים. במשך הזמן התישנו הצינורות, העלו סדקים, חלודה וליכלוך ואבן נצטבר בהם. חלק מהדיירים החליפו את הצינורות לחדשים, וכמובן שהמים שזרמו לבתייהם שבו להיות נקיים וזכים. אולם חלק מהדיירים נשארו עם הצינורות הישנים, וברור שהתוצאות היו בהתאם; מים רבים התבזבזו בכך שברחו מהחורים והסדקים שבצינורות, וגם מה שירד לביתם היה מלוכלך בשברירי חלודה, אבן, לכלוך וכיוצא. הפיתרון היחיד שנותר להם – להזדרז להחליף את הצינורות הישנים לחדשים.

הקדוש ברוך הוא טוב, וכנאמר (תהילים קמה, ט) "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו", והנו זן את העולם כולו, נותן לחם לכל בשר בחן בחסד ברווח וברחמים רבים, וכמו שאנו אומרים בברכת המזון, אולם לא תמיד רואים בני האדם את הטוב של הקדוש ברוך הוא כמות שהוא באמת טוב, והסיבה לכך פשוטה – תלוי איזה צינור מכין האדם כדי להוביל את הטוב של הקדוש ברוך הוא עד לביתו. מאת הקדוש ברוך הוא יוצא רק טוב, מים זכים וטובים, ורק הדבר תלוי במקבלים. אם המקבל מכין צינור טוב נקי וחדש, הרי שישנה ברכה גדולה בכל טיפה וטיפה שיורדת אליו מאת הא-לוקים, אולם אם המקבל משתמש בצינור חרור וסדוק, ישן ומעופש, כמו כן השפע היורד אליו מתקלקל ואין בו ברכה. ובכן, דע לך, ידידי, שהצינור הוא "השבת"!!! שבת מקור הברכה! תבין, "מקור הברכה!". מקור הינו סיבת כל ההשפעות. יהודי שומר שבת מכין בכך צינור נקי המאפשר זרימה להמשכת השפע, אולם זה אשר איננו שומר שבת הרי שעם כל הרצון של הבורא להיטיב לאדם ועם כל הטוב האמיתי שמונח אצל הבורא – היאך ירד טוב זה לאדם כאשר הצינור שהכין להמשכת שפעו של הבורא הנו חרור, סדוק, חלוד ומלוכלך?!

ואז המשכתי לומר לו, דע לך שכלל לא הפתעת אותי בכך שאמרת לי שאינך מכסה את המשכנתא בסוף החודש, וכמו כן מעתה אל תופתע מסיפורי שחיתנותי את ילדי עם הרבה שפע, שכן ההבדל ביני לבינך הוא "הצינור" להורדת השפע. אני שהנני שומר שבת כהלכתה, צינור השפע שלי שלם, נקי וחדש. כל שקל ושקל שיורד אצלי יש בו ברכה. ואילו אצלך הצינור חלוד ומקולקל, כך שגם אם הנך פותח ברזים רבים, מה יעזור לך אחר שהצינור המוביל את המים לביתך מקולקל? אולם אם תתקן את הצינור, די לך לפתוח ברז אחד והשפע היורד ממנו יהא מבורך.

נזדמנתי פעם לראשון לציון לדרוש שם בשבת שקודם ראש השנה, ודרשתי בבית הכנסת אחד ורצתי משם לבית כנסת אחר כדי להספיק לדרוש גם שם קודם ערבית של ליל שבת, אולם כשהגעתי כבר החלו בתפילת ערבית. מאחר שרב בית הכנסת הוא ידידי, בקשתי ממנו שיואיל

לבקש מהציבור שימתינו חמש דקות בלבד אחר התפילה לשמוע דבר תורה מרב שהגיע מירושלים, והציבור ציית לכך. אמרתי בלבי, מה אומר לציבור כה גדול [כ – 500 איש] בחמש דקות בלבד? [וכידוע מליצה אצל הדרשנים: בשביל לדרוש במשך שעה מספיק להכין חמש דקות, אולם בשביל לדרוש חמש דקות בלבד צריך להכין שעה...]. והעלה ה' בלבי לומר להם מעין הדברים שהוזכרו, וכך אמרתי להם: עומדים אֵלּוּ לפֵּאֵה ראש השָׁעָה, כל אחד ללא ספק יבוא לבית הכנסת להתפלל, וכל אחד יעמוד ויבקש שנה טובה, פרנסה, בריאות, שידוך, שלום בית, ילדים וכיוצא. ובכן יש לנו לדעת – הקדוש ברוך הוא הוא טוב, ויש לו הרבה טוב, וברצונו להיטיב לכל בניו כולם כאחד, אלא שהדבר תלוי בנו, בהכנת צינור השפע שנכין בעצמנו כדי לקבל את שיפצו של הבורא, והצינור הוא השבת ובכן, נקבל על עצמנו שמירת שבת כהלכה כל אחד כפי כוחו ויותר מכוחו, בכך נחליף את הצינור הסדוק והחרור בצינור טוב ונקי לקבל את שיפצו יתברך, ולכן בוודאי יש לנו להתחיל זאת משבת זו שקודם ראש השנה, שבת האחרונה של השנה כדי שיהא לנו צינור טוב לבוא עמו לקבלת השפע הנגזר בראש השנה למשך כל השנה כולה.

בסיום דבריי ניגש הקהל אלי לאמירת "שבת שלום", ביניהם היה אחד המשחק כדורגל בשבת, ואמר לי: כבוד הרב, כמה נכונים דבריך, מרוויח אני כשחקן הרבה כסף, אולם כמה הצינור שלי חרור וסדוק... אינני רואה שום ברכה בכסף שאני מרוויח...

השרשרת (הרה"ח ר' שבתי סלביצקי)

כשהשואה פרצה, סבי הצליח לברוח מפולין עם שתיים מבנותיו. את השלישית, הקטנה, השאיר במסתור אצל משפחה נוצרית. לא הייתה ברירה אחרת – רק כך יכלה להינצל.

אחרי המלחמה הוא חזר לחפש אותה. הוא מצא אותה חיה – אך שונה לחלוטין. הילדה גדלה בעולם נוצרי, ספגה את אמונתם, טקסיהם וסמליהם נראו כחלק טבעי מזהותה.

הוא הביא אותה לארץ ישראל ובחר בדרך של סבלנות. לא הטיף, לא גער. העניק לה בית, חום אבהי, מזון. היא המשיכה בדרכה הנוצרית, והוא המשיך להקיף אותה באהבה שקטה, ללמד תורה בעדינות, להראות לה את היהדות ללא כפייה.

עד לאותו לילה. סבא נכנס לחזרה כדי לוודא שהיא ישנה בשלום, וגילה אותה עומדת מול צלב קטן, עיניה עצומות, שקועה בתפילה נוצרית. משהו בו נשבר. הוא ניגש אליה ונענע בכתפיה. "מה את עושה?" המילים יצאו ממנו כמעט בעל כורחו.

באותו רגע השרשרת שענדה על צווארה – שאותה קיבלה כמתנה אחרונה מאמה – נקרעה. החרוזים התפזרו על הרצפה בקול חרישי. הוא עמד מולה, מצביע על החרוזים המפוזרים. "עם ישראל הוא שרשרת אחת ארוכה", אמר בקול רועד. "כל אחד מאיתנו קשור באופן בלתי נפרד לקודמיו, עד לאברהם אבינו. כולנו נושאים שליחות משותפת – לגלות א-לוקות, לתקן את העולם. ואת קורעת את החוט. מנתקת את עצמך מהשרשרת".

הוא פרץ בבכי שלא הצליח לעצור. והיא התקרבה וחיבקה אותו. מאותו רגע משהו השתנה בה. היא הבינה מי היא, לאיזו שרשרת היא משתייכת. היא בנתה משפחה יהודית לתפארת. ילדיה גדלו בתורה – אחד מהם מגיד שיעור בישיבה, וגם השני הינו תלמיד חכם. כולנו חלק מהשרשרת. אבן אחת נראית חסרת משמעות – אבל אם היא תיפרד מן השרשרת – השרשרת כולה תתפרק. בתזמורת עם עשרות נגנים, חסרוננו של נגן אחד, כלי אחד או תו אחד – פוגע ביצירה הנפלאה כולה. הקב"ה הוא המנצח שקבע לכל אחד את הניגון, התו והכלי שעליו לנגן. מי שחושב על עצמו: "אני קטן, אני בורג קטן, המעשים שלי לא משנים" – טועה טעות גדולה. יש בתוכו ניגון ייחודי שבלעדיו כל התזמורת חסרה.

אברהם אבינו, שנתן אוכל ושתייה ולימד את האורחים להודות לקדוש ברוך הוא, לא עשה רק חסד פשוט – הוא בנה את עם ישראל. זו ההתחלה של תיקון חטא עץ הדעת, זו השותפות שלנו עם הבורא. המעשים הקטנים שלנו – הם חלק מתיקון עולם אדיר. אנחנו לא ברגים קטנים. אנחנו ממשיכים את דרכם של אברהם, יצחק ויעקב, וכל מעשה טוב מוריד את השכינה למטה ומגלה את הא-לוקות.

הקדוש ברוך הוא אומר לכל אחד מאיתנו, כמו לאברהם: "מעלה אני עליך כאילו אתה שותף עמי בבריאת העולם". אתה לא קטן, לא מיותר, לא שורד – אתה נושא את הארזים של יעקב וממשיך את האשל של אברהם.

התינוקת שנולדה מחדש (משה נחמני)

במחלקת יולדות של 'שערי צדק' ישבה האם לצד תינוקה. לפני ארבעה ימים הוא נולד, וכעת הוא שוכב בשקט בתוך העריסה. היא חשבה להניק אותו, אך מכיוון שעובד הניקיון שוטף את החדר בחומר ניקוי חריף, היא החליטה לצאת עם התינוק אל "חדר ההנקה" שבקצה מחלקת היולדות, סמוך לתינוקיה.

היא יושבת שם ומיניקה את בנה הרך, ותוך כדי כך משוחחת עם אם אחרת. לפתע היא מבחינה שהתינוק מחרחר. היא מביטה בו ואינה מאמינה למראה עיניה: הפנים שלו בצבע כחול כהה,

כמעט שחור. מחזה אימים שפתאום נחת עליה. בלי לחשוב פעמיים, מתוך אינסטינקט, היא קמה ורצה איתו לכיוון התינוקיה, הסמוכה לחדר ההנקה.

בדיוק באותם רגעים עמד בפתח התינוקיה פרופ' ארתור אידלמן, מייסד המחלקה לילודים. בלי מילים היא מושיטה לו את התינוק השחור. הפרופסור מבין מיד במה מדובר, וללא אומר ודברים רץ עם התינוק לפגייה. האם ההמומה עומדת בכניסה לתינוקיה. אחות מבוגרת מנסה להרגיע אותה. במקרה עוברים שם אברך (ממרכז הרב) עם אשתו, הורים לתינוק קטן שהגיעו עימו לביקורת, וכשהם שומעים מה קרה הם יושבים עם האם המודאגת ומחזקים אותה בדברי אמונה ועידוד. אחרי כמה דקות, שנראו כמו נצח, יוצאת אחות מהפגייה. "בואי, תיכנסי לחדר כאן", היא אומרת לאם, "תראי שהתינוק שלך שוב בצבע ורוד"...

כשהאם נכנסת לפגייה, למול עיניה היא רואה את הבן שלה, התינוק הקטן והאהוב, מחובר למכשירים, צינורות וחוטים, אך ב"ה נראה בריא ושלם. כל התינוקות הפגים סביבו נראו במצב קשה: פצפונים, חלושים ובקושי זזים.

בשל מצבו החמור הניחו אותו באגף של הפגים והתינוקות שנתונים במצבים הכי מסובכים. כעבור ימים אחדים התגבר התינוק על הבעיה הרפואית, בחסדי ה', ומכאן גדל והתפתח כמו שצריך, ללא בעיות מיוחדות. וכך, בזכות התושיה והזריזות של האם, ולא פחות מכך של הרופא, פרופ' אידלמן הי"ו, ניצל התינוק ממוות לחיים, פשוטו כמשמעו. אפשר לומר שהוא נולד מחדש. הסיפור הזה קרה היום לפני 39 שנים. והתינוק הזה הוא אני. תודה ה'.

עולה במשקל

סיפר כ"ק מרן האדמו"ר מבאיאן שליט"א: פעם אחת ניגש אלי יהודי, עולה חדש מרוסיה, לבקש הדרכה אודות בעיה המציקה לו 'לאחרונה אני עולה במשקל' סיפר היהודי וביקש לכך פתרון. למה לאחרונה? מה קרה? – שאל הרבי. והלה השיב: 'כי אני נוטל ידיים ואוכל סעודה כמה פעמים ביום'.

בירר הרבי מדוע הוא אכן נוטל ידיים לסעודה כמה פעמים ביום, השיב היהודי בתום לב, תשובה שכולה טהרת-לב: 'לאחרונה לימדו אותי לברך ברכת המזון, ותרגמו לי את פירוש המילים. כל כך התרגשתי מתוכן הברכה והתפילה הנפלאה הזו, עד שהתחלתי לברך ברכת המזון שוב ושוב כמה פעמים ביום. אבל כאשר סיפרתי על כך ליהודים המקרבים אותי ליהדות, העירו לי בחביבות שאסור לברך סתם ברכת המזון ללא נטילת ידיים ואכילת לחם תחילה. לכן אני אוכל כמה פעמים ביום לחם, כדי שתהיה בידי אפשרות לברך ברכת המזון כמה פעמים ביום. כעת איני יודע מה לעשות, מצד אחד אני רוצה לברך ברכת המזון כמה פעמים ביום, ומצד שני, מסיבות בריאותיות אינני חפץ לעלות במשקל'...

הפטיר הרבי מבאיאן שליט"א ואמר: כמה זוך וזוהר יש בשאלה זו, שיהודי המבקש רק דבר אחד – לברך שוב ברכת המזון! וגם אנו צריכים ללמוד מכך לגלות את האוצרות הטמונים בברכת המזון!

שיכור כלוט II (מעייין השבוע).

שניים עלו אל הרב לדין תורה. האחד במבט נחוש והחלטי, השני שפוף ונבוך. התובע הציג את עמדתו: "בן מוכשר לי, כליל מעלות. ארסתיו בשעה טובה עם בתו של זה, וסיכמנו כמה אתן וכמה ייתן הוא. קבענו מועד לחתונה, הכנתי את חלקי, והוא עדיין איטו מוכן. ביקש דחיה של חודש, והחודש היה לחודשיים. מועד החתונה חלף עבר, והתחייבותו אינה ממומשת. על כן, אחת מן השתיים: או שיפרע את חלקו, או שהאירוסין יוכרוזו כמבוטלים ובני יהא חפשי לנפשו!"

פנה הרב אל הנתבע השפוף, ושאל: "ומה בפך?" ענה בקול בוכים: "כשאירסתי את בתי אדם אמיד הייתי, שרוי בכבודו של עולם, הכסף היה כמונח בכיסי. אך בינתיים התרגשו וניתכו עלי אסונות בזה אחר זה: שריפה פרצה בחנותי וכילתה את כל הסחורה, עם פנקסי החובות נותרתי חסר כל. מרוב צער חלתה אשתי ונפטרה ונותרתי גלמוד. עמל אני לשקם את העסק, לקחתי סחורות בהקפה, נטלתי חובות מרובים. ועתה, לא די באסונות אלו, עוד יופר השידוך, ואני אנה אני בא", ובכי עצור הרטיט את כתפיו...

שקט השתרר, אבי הבן השח את עיניו. נענה הרב ואמר: "רואה אני שאבי הבת נוקט באמצעים לשוב למעמדו, ובמהרה יעלה בידו לפרוע חובו. אני מציע שיחתום כאן, בפני על סידרה של שטרות ויפרע התחייבות לשיעורין – נקבע מועד מוסכם לנישואין, והכל יבוא על מקומו בשלום!" אבי הבן הביע הסכמתו, והאור שב לרצד בעיני מחותנו. כתבו, וחתמו, והרב קרא בשמחה: "מזל טוב!" לחיזוק הקשר המחודש הורה להביא משקה וכוסיות, ודחק במחותנים לשותות "לחיים".

אבי הבת, שהתקווה שבה לפעם בו, התרגש והתפעם. תר בעיניו אחר כוס גדולה, מילאה עד גדותיה, בירך והוריקה לגרונו באחת. העליזות פשטה בו, והוא הושיט ידו למלאות שוב כוסו... ראה הרב להיכן הדברים נוטים, ומיהר להתערב. אמר: "מעודי תמהתי, מדוע קוראים לשיכור מועד בשם: "שיכור כלוט". הרי לוט לא היה השיכור הראשון שאיבד עשתונתו. קדם לו נח שהתגולל באוהל, ומדוע מתייחסים אליו ביותר סלחנות מאשר ללוט?" כך שאל הרב, והשיב: "עתה הובהר לי הדבר! את נח ניתן היה להבין: אדם בשנות השיבה, חיתן את כל ילדיו, העולם כולו שלו הוא, התרווח והתבשם – יבושם לו. אבל אתה לוט – את רכושך איבדת, אשתך נפטרה, בנותיך אינן נשואות, מה לך משתכר..." כך אמר, ואבי הבת שמט ידו מכוסו...

כלפי מה אמורים הדברים? במישור הציבורי אומרים הם בנידון פולמוס הקמת הקזינו, בית הימורים בחסות ממשלתית. אם יש לאמריקאים את לס וגאס שלהם, עיר ההימורים הנודעת, ולאירופאים את בתי הקזינו על גדות הריביירה, למה תגרע מדינת היהודים, למה תחשב נחשלת ומפגרת ולא תייבא גם סממן ניוון זה. אבל המתבונן רואה מה רב ההבדל: מה שיכולים עשירי אמריקה ומפונקי הריביירה להרשות לעצמם, כלום יכולה לאפשר לעצמה מדינה במצור, מתמודדת באין ספור בעיות צבאיות חברתיות מעמדיות וקיומיות?! אבל יותר משכונו הדברים

למישור הציבורי, כווננו לחשבון נפש פרטי. השיכרות היא משל, אין כל הבדל כיצד שורפים את הזמן ומבלים אותו לריק. שב אדם מעבודת יומו ומבלה את הערב בקריאת עיתון, בצפייה מול המסך, בגלישה במחשב או ביציאה מהבית, הרי זה היינו הך. לכאורה, זמנו הוא, יעשה בו כרצונו. אבל כשיש בבית ילדים רכים או נערים מתבגרים. כשזקוקים הם להכוונת אב, לשיחות נפש עימו, להתעניינות בלימודם, לשעת לימוד בצוותא – אזי גדולה התביעה! ובאמת, ראויים הם ילדנו שנקדיש להם את שעות הפנאי!